

Τίς πέραν ἐκ τοῦ εὐσκόλου ἄλλους ἀντηχεῖ γλυκερά καὶ πηλιδόδη ῥῶδή, τερπνοτέρα τῆς φωνῆς τοῦ θεοῦ Ὁρφέως, τοῦ γόητος ἀοιδοῦ; ὦ, εἶναι ὁ λιγύφθογγος τῶν δικαιοδίων ἀηδόνων χορός, ὅστις τρυφῶν ὑπὸ τὰ δροσώδη φυλλώματα, μινύρει ἱλαρῶς: «Χριστὸς ἀνέστη!»

Ἀλλὰ τίς ἤχῃ ἐξαίσιας μολπῆς τοὺς οὐρανούς συνδονούσης, μολπῆς ἱερᾶς καὶ θυμῆρους, ἀπὸ τῶν αἰθερίων ἐκτάσεων παρεκπίπτουσα, θαυπεύει τὰ ὦτα ἡμῶν καὶ εἰς χρυσᾶ πελάγη ἀγίας ἐκστάσεως τὰς ψυχὰς ἡμῶν κυλινδεῖ; ὦ, εἶναι τῶν ἀγγέλων τὰ σμήνη τὰ φωτοστεφῆ καὶ ιδεόμορφα, ἅτινα ἐπὶ χρυσῶν νεφελῶν ἐδραζόμενα ἀνὰ τὰ ἀπρόσιτα ὕψη, ἀνυμνοῦσι φαιδρῶς τὸν ἀναστάντα Σωτῆρα, τὸν οὐρανόθρονον Ἀνακτα!

Δακρύον βλέμμα ὁ θνητὸς πρὸς τὸν αἰθέρα τρέπει·  
ἐνθουσιῶσα ἡ ψυχὴ  
ἐν πάσῃ τῶν νεφῶν πτυχῇ  
χαρᾶς ἀκτίνα βλέπει!

Δεῦτε, παρθένσι, καὶ ἡμῶν τὸ λευκοφθόρον σμῖνος  
μὲ στέμμα ἐκ πασχαλῶν  
ὑμνον γλυκὺν πρὸς τὸν Θεόν  
ἥς ψάλλῃ γηθοσύνης!

Ὅταν τ' ἄγνά μας ἄσματα γοργῶς θὰ ὑψωθῶσι,  
τὸ θεῖον δῶμα θὰ χαρῇ,  
οἱ ἄγγελοι οἱ ἱεροὶ  
ἀπὸ δυνάμεων κύπτοντες θὰ μᾶς ἀποκριθῶσι.

Δρέψατε ρόδα, δρέψατε! τὸν μυροδόλον κλῶνα  
μὲ δάκρυ βάνατε χαρᾶς  
κ' εὐγνωμοσύνης ἱερᾶς  
καὶ στεφανώσατε, θνητοί, τοῦ Πλάστου τὴν εἰκόνα!

Ὁ μαργαρίτης ὁ ἄγνός, ὁ θαμβερὸς ἀδάμας  
δὲν εἶναι τόσον λαμπερά,  
καὶ τιμαλφῇ καὶ ἱερᾷ  
ὥς τῆς ψυχῆς ὁ θησαυρός, τὰ θεῖα δάκρυά μας!...

Ὡ κόσμε! ψάλλε σήμερον τὸ ἄσμα τῶν ἀγγέλων,  
«ὁ θεὸς Ἀναξ τοῦ φωτός  
εὐλογητός, εὐλογητός  
καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ μέλλον!»

Ἦδη ὁ γελῶν Φοῖβος, ὀλοτελῶς ἀπὸ τοῦ κώλου τῶν ἀφροστεφῶν κυμάτων ἀνομήσας, κατὰστρίβει ὑψόθεν χρυσοπορφύρους ἀνταναχλάσεις ἐπὶ τὴν σκαπφειροβαρῆ αὐτῶν ἑκτασιν, καὶ ἑλθαμβος ἡ οἰκουμένη ἀτενίζει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ.

Ὡ ἦλιε! μεγαλοπρεπὲς καὶ φωτόπλαστε ἄναξ τῶν μυριοπληθῶν ἀστέρων, λαμπρὰς ἀειφωγῆς, χρυσάδαμντινε φάρε, ὃν τὸ ἀσθενὲς ὄμμα τοῦ νάνου θνητοῦ ἀτενίζον, ἀμαυροῦται, θαμβοῦται, ἐκμηδενίζεται! ὦ Φοῖβε, πῶς δὲν σβέννυσαι καταδυόμενος ἐν νυκτὶ εἰς τὰ βαθύσκοτα τῆς ὕψους κοίτης σου στήθη; μὴ εἶσαι, μὴ εἶσαι, ὦ φῶς ποθεινόν, λαμπρὸν ἔμβλημα ἀθανασίας, πλάσθεν ὅπως καὶ ἐκάστην αὐγὴν ὑπομνηστικῇ ἡμῖν τὸν Ἰησοῦν,

τὸ οὐράνιον φέγγος, ὑπερ ἀνέτειλεν ἀπὸ τοῦ ζοφεροῦ μνηματός, τὸν Ἰησοῦν, ὅστις δὲν ἔδυσε βυθισθεὶς ἐν τῷ θανάτῳ; ὦ! στίλβει, στίλβει ἑσχαί, θεολαμπὲς ἄστρον, χρυσόφλογος σπινθήρ, ἀπὸ τοῦ παμφώτου βλέμματος τοῦ Δημιουργοῦ ἐν καιρῷ τῆς πλάσεως ἀναπηδήσας! ραῖνε θαψιλῶς ἀπαστράπτοντας φωτὸς χειμάρρους, πακτωλοὺς μαρμαρυγῶν ἐπὶ τὸν λιθόστερον Γολγοθᾶ, τὴν γῆν τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀθανασίας, ἣν περιστέφει ροδῇ αἰμόχρους καὶ πολυάκνθος, ὃν περιλούουσα ἡ αὖρα ἀπηχεῖ τοῦ Ἰησοῦ τοὺς ἐσχάτους στόνους! χρυσοστεφάνωσον αὐτὸν δι' ἀγλαῶν ἀκτίνων. Καὶ εἰς σου φλογερὸς σπινθήρ ἐπιπίπτων, ἥς ροδίση τὸ μαρμαρῶλεον μέτωπον τοῦ ναοῦ, εἰς τοῦ ὁποῦ τὰ ἔρεμα βάθῃ μειδιᾷ γλυκὴ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἑσταυρωμένου!

Ὡ Ἰησοῦ! τῶν ἁγνῶν καρδιῶν ἀκαθόστεπτε ἄναξ! εἶθε νὰ ἡμῖν ἀκτὶς τῆς αὐγῆς λαμπερᾶ καὶ χρυσώδης, εἰς τοῦ ναοῦ Σου τὸ μέτωπον φιλομειδῶς νὰ προσπαίζω! ἡ χιονόπτερος περιστέρα, εἰς τὴν φίλῃν Σου Ἰστέγην τὰ κεκμηκότα νὰ κλείω πτερὰ, νὰ φωλάζω ἡσύχως. Ἀς ἡμῖν ρόδον γλυκὴ, τὴν εἰκόνα Σου νὰ περιστέρω! λαμπὰς ἥς ἡμῖν χρυσῇ, ἔμπροσθέν Σου γλυκὴ φῶς νὰ χύνω ἡ θυμιάματος νέφος ἥς ἡμῖν ἁγνὸν καὶ εὐώδες τὴν ἀργυρᾶν Σου εἰκόνα ν' ἀσπάζωμαι, νὰ περιλούω, κ' εἰς τὸν αἰθέρ' ἀνερχόμενον μὲ τὰς πνοὰς τῶν ἀέρων, νὰ ὑπερβαίνω τὰ νέφη καὶ πρὸ τῶν ποδῶν Σου νὰ φθάνω!

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

## ΙΚΑΡΙΚΟΝ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ.

Χάριν τῶν φιλαρχαίων ἀναγνωστῶν τῆς Ἑβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως σταχυολογούμεν ἐκ τῶν Ἰκαριακῶν (ἐν Σάμφ, 1893, ἐκ τοῦ Ἡγεμ. Τυπογραφείου) τοῦ ὁρητοῦ τῶν Μουσῶν θεράποντος Ἐπαμ. Ι. Σταματιάδου τὰς προφανῶς ἀρχαίας ταύτας λέξεις τῆς Ἰκαριακῆς διαλέκτου, περὶ ἧς αὐτὸς μὲν ὁ συγγραφεὺς ἐν σ. 191—200 γράφει, «λίαν περίεργος καὶ μελέτης ἀξία εἶναι ἡ τῶν Ἰκαρίων διάλεκτος, διότι περιέχει πλείστας ὕσας λέξεις τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης, παρεφθαρμένας βεβαίως καὶ παραμεμορφωμένας ἐνίοτε, ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀλλαχού ἀπαντώσας», ὁ δὲ δόκιμος παρ' ἡμῖν γλωσσολόγος Γεώργιος Ν. Χαδζιδάκης ἐν ἀνακοινώσει αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἐταιρείᾳ Ἀθηνῶν εἶπεν, «ὁ γλωσσικὸς πλοῦτος τῆς Ἰκαρίας εἶναι κατὰ πάντα ἀρχαῖος, ἀρχαντος καὶ ἀμείαντος ἔτι ἀπὸ τῶν νεωτέρων ξενισμῶν τῶν ἄλλων ἐλληνικῶν χωρῶν. Ἡ ἀρχαία γραμμικτικὴ ζῇ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ. Πάντες τῶν κλίσεων οἱ τύποι διασφίζονται καὶ προφέρονται οὕτω καλῶς ὑπὸ τῶν ἀμαθῶν καὶ ἀγροίκων τῆς νήσου κατοίκων, ὥστε ἂν γελασθῇς καὶ εἴπῃς πρὸς αὐτοὺς τοὺς ναῦτες, τοὺς ψάλτες, ἐπιδιορθοῦντές σε ἀναφωνοῦσι τοὺς ναῦτας, τοὺς ψάλτας. Αἱ ἀντωνυμίαι καὶ τὰ ῥήματα διασφίζονται θαυμαστῶς τῷ τρόπῳ ἀρχαιοτρό-

πως. Οὐδείς ξενισμός ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ. Οὐδὲν τῶν τοπικῶν ὀνομάτων εἶναι ξενικὸν πλὴν τῆς λέξεως ποῦν-  
τα. Καὶ αἱ φθογγολογικαὶ μεταβολαὶ εἶναι σπουδαιο-  
τάτης προσοχῆς ἄξια, διότι δι' αὐτῶν λύνονται πολλὰ  
μέχρι τοῦδε ἅλута ζητήματα καὶ ἀνευρίσκεται ἡ πρώτη  
καταγωγὴ πολλῶν λέξεων τὰ διπλᾶ σύμφωνα ἐκφω-  
νοῦνται λαμπρότατα, ἅπερ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες διὰ ξέ-  
νων λέξεων ὀνομάζουσι, καλοῦσιν οἱ Ἰκάριοι διὰ γνη-  
σίων ἀρχαίων ἑλληνικῶν.

1. Ἀβρωτος, ὁ μὴ φαγωθεὶς καὶ μὴ ἐσθιόμενος.
2. Ἀγωγός, αὐλάξ.
3. Ἀέλε, ἀγέλη.
4. Ἀΰωπηγή, φρέαρ ἢ πηγὴ ἀπεξηραμένη (ἄ-  
ζωος — πηγή).
5. Ἀθέρας, κορυφὴ ὄρους καὶ πᾶν ὕψωμα (αἰθήρ).
6. Ἀλικάτη, ἡλεκάτη.
7. Ἀλενδροῦδα, τὸ ἐπὶ τὸ δένδρων κλίμα (ἀνα-  
δενδράς).
8. Ἀμοργό, τὸ δοχεῖον, ἐν ᾧ τίθεται τὸ ἀμελ-  
γόμενον γάλα.
9. Ἀραετός, ὁ ἐν τῷ βαπτίσματι ἀναδεκτός.
10. Ἀραπίτασις, ἐξέχουσα λεπτὴ πέτρα, ἰδίως ἐν  
ἀποκρήνῳ μέρει.
11. Ἀραστατικό, ἀγρός ξένος ἐν καλλιεργίᾳ λαμ-  
βανόμενος.
12. Ἀραφαίνω, ἐμφανίζομαι.
13. Ἀράφαρτος, φεγγίτης.
14. Ἀραχαλῶ, ἀνοίγω, ἀποφράσσω, ὕδωρ λ. χ.  
βαρὲλλον κτλ.
15. Ἀρεμολόγος, ὁπὴ ἐπιμήκης ἐπὶ τοῦ τοίχου  
τοῦ οἴκου, δι' ἧς ἐξέρχεται ὁ καπνός.
16. Ἀρεκρεμῶ, κρεμῶ ἐμαυτόν, ἢ αἶα ἀρεκρέμα-  
σει, ἐκρεμάσθῃ ἢ αἰξ ἐκ τοῦ σχοινίου αὐτῆς.
17. Ἀρόρη, ἢ τὴν στέγην βαστάζουσα δοκὸς  
(ἄξωρ).
18. Ἀποκρυτίζομαι, τανύομαι (κρυτός).
19. Ἀπομύχτουμαι, ἀπομύσσομαι.
20. Ἀσδόλη, αἰθάλη, σποδός.
21. Ἀτη, βλάβη, ζημία, καὶ ἐν ἐπιφωνήματι ᾧ  
τῆς ἄτης, βαθεὶ τῆς ζημίας.
22. Ἀυλί, ὁ κάλαμος, δι' οὗ ἐξάγουσιν οἶνον ἐκ τῶν  
πίθων (αὐλός).
23. Βοσκόρ, σχοινίων πρὸς δέσιμον ζώων.
24. Βορλεῖνω, διευθετῶ, διαρρυθμίζω (βιορλενωθῶ).
25. Βρόχος, θηλειά.
26. Βυτία, πίθος (βυτίον).
27. Γλωσσίζω, δοκιμάζω τῇ γεύσει.
28. Γράν, γραία.

29. Δεκατίζω, σφακελώνω.
30. Δεξαμενέ, δεξαμενή.
31. Διανορμίζω, διαρπάζω (διανέμω).
32. Εἰκάζω, συμπεραίνω.
33. Ἐξαρτιῶμαι, συντηροῦμαι.
34. Θάρφος, θερμότης καὶ μεσημβρία (θάλαρος).
35. Θράψα, ἡ θραύουσα τοὺς βώλους τοῦ ἀγροῦ σάνης.
36. Θυρίδι καὶ θυρίδα, ἐρμάριον ἐν τῷ τοίχῳ.
37. Θυλάκι, σάκος καὶ μάρσιπος (θυλάκιον).
38. Θῶκος, ἔδρα, κάθισμα.
39. Ἰστιά, πυρά, ἐστία.
40. Καλομοῖρα, νηρηΐς.
41. Καμῶω, κλείω τοὺς ὀφθαλμούς (μύω).
42. Καρτηνάρρα, ὀνομασίς παραλίας τινός, ἐν ἣ  
εὐρηνται καὶ ἀγρεύοντα καρχίνοι.
43. Καταρηγίδα, ἡ ὑδρορροή τοῦ οἴκου.
44. Καταγάλω, σφάλλομαι.
45. Κοτοικόδημος, γείτων.
46. Κορμᾶς, χονδρὸν ξύλον (κορμός).
47. Κορμύθεμα, ἡ καταβολὰς μεταφύτευσις κλάδου.
48. Κουσμητάρω, περιθάλλω, ὑπηρετῶ (κοσμῶ,  
κοσμητῶ).
49. Κροταλῶ, κρυγάζω.
50. Λάγκυρος, στεμφιλίτης εἶνος, ὁ παρ' Ἑουχίῳ  
λάγκυρος.
51. Λαλῶ, βόσκω, ἐλαίνω ζῷον.
52. Λικμός, πτυάριον, δι' οὗ λιμνίζουσι τὸν σίτον.
53. Λοιπάζω, καὶ λωπάζω, κρύπτωμαι (λωφάζω).
54. Λυχναιίδι, θρυαλλίς, φητίλι.
55. Μαρτίζω, ὀργίζομαι (μηνίω).
56. Μαργώρω, ριγῶ, κρυώνω (μαργῶ).
57. Πάπας, ἱερεὺς, παπάδια, ἱερεῖα.
58. Πιθοστάσι, οἰνοθήκη.
59. Πλάζω, διαμοιράζω, σκορπίζω.
60. Ποκάρι, πολύπη, μαλλίον (πόκος).
61. Πυροβολικό, πυροβόλος.
62. Πυρομάχι, οἱ λίθοι ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ λέβης.
63. Ραγός, βάριθρον (ράγας).
64. Ράδι, ἡ οὐρά (οὐράδιον).
65. Ράπη, τὰ μένοντα μέρη τοῦ θερισθέντος στά-  
χους μετὰ τῆς ῥίζης (ράπις).
66. Ρέχω, βήχω (ρέγχω).
67. Ριγῶ, καὶ κρυαίνω, κρυώνω.
68. Ρέμη, ὁδὸς στενωπός.
69. Ρνάκι, ῥαξ.
71. Σιφαῖντι, σίφων ἐκ καλῶμου, ἐξ αὐτοῦ, ὡς σι-  
φοινίζω ῥοφῶ αἶον διὰ σίφωνος.

71. *Στέλε*, στελειάριον (*στελεόν*).
72. *Στυρακιάζω*, συσφίγγω (*στυράξ*).
73. *Στραγγαλίζω*, στυπτω.
74. *Συμπάλλω*, συνκυλίζω τὸ πῦρ.
75. *Ταυρί*, μῦσχος.
76. *Τόξο*, ἱρις.
77. *Τούμπαρος*, κόσκινον (*τὸ τούμπαρον*).
78. *Υπέρπυρο*, χρυσούν νόμισμα.
79. *Φιμώνω*, σιωπῶ (*φιμῶ*).
80. *Φραξίμι*, κῆπος, περιβόλιον.
81. *Φυλακτάριον*, περίπτον.
82. *Χαλάω*, ἀπολύω, ἀφίνω.
83. *Χαλινάρι*, χαλινός.
84. *Χάλωμα*, λείψ.
85. *Χάντακας*, μεγάλη πέτρα ἔχουσα σχισμὰδα (*χάνδαξ*).
86. *Χαραή*, γνώρισμα, ἐκ τοῦ χαράγματος τῶν ζώων ἵνα γνωρίζωνται (*χαραγή*).
87. *Χαριστήριον*, δωρητήριον ἔγγραφον.
88. *Χειμάδι*, ἡ ἐξημερωθεῖσα αἶξ.
89. *Χερσμάχος*, χειροβίωτος, γεωργός.
90. *Χοκλακιάζω*, λιθοβολῶ (*κόχ.λαξ*).
91. *Ψάχνω*, παρκατηρῶ (*ψάω*).

Ἐκ τοῦ μικροῦ τούτου λεξιλογίου πείθεται, πιστευόμεν, καὶ ὁ τοῦ Θωμᾶ ἀπιστότερος ἀναγνώστης ὅτι ἀληθῶς ἡ Ἰκαριακὴ διάλεκτος διέσωσε καὶ διεφύλαξεν ἀσπίλους καὶ ἀμολύντους πλείστους μαργαρίτας τῆς προγονικῆς γλώσσης. Ὡς ἡμεῖς τοῦλάχιστον ἐκ μελέτης καὶ ἀκοῆς γινώσκουμεν, οὐδαμοῦ ἄλλοθι ἔνθα ἡ Ἑλληνὶς γλῶσσαι ἤχει (ἢ ἵνα κατὰ πατριωτικὸν γερμανικὸν ἄσμα εἴπωμεν *wo die griechische Zunge klingt*, ἀλλ' ἢ ἐν Ἰκαίᾳ παρέμειναν ἀλώθητοι αἱ ἀρχαῖαι λέξεις *άβωρος, ράμο.λγέος, άραφαίρω, άποκρυτίζομαι, άπομύττομαι, άσβόλη, άτη, βρόχος, δεξαμενή, εικάζω, θάμνος, θῶκος, καρκινάγρα, κροταλῶ, λάκκος, πλάζω, ρύμη, υπέρπυρα, τόξον, φιμῶ κτ.λ.* Εὐχόμεθα δὲ ἀπὸ τῆς καρδίας ὅπως πρὶν ὑπὸ τῆς οὔζους τοῦ βίου δεδηρῶτες καμύσωμεν—ὥς ἐπιτραπῇ ἡμῖν ἡ λαμπρὰ αὕτη ἔκφρασις—τοὺς ὀφθαλμοὺς πλείσταις γλωσσικαῖς μελέταις, οἷαι αἱ τῶν χαλκεντέρων ἀληθῶς τῆς ἐπιστήμης σκαπανέων Γεωργίου Ν. Χατζιδάκι καὶ Ἐπαμ. Ι. Σταμπτιάδου, τὸ φῶς ἴδωσιν, ἵνα καὶ οἱ δυσπιστότεροι τῶν εὐρωπαϊκῶν πεισθῶσι τέλος πάντων, ὅτι διεφύλαξεν ἀσινῇ διὰ τῶν αἰώνων τὸ ἡμέτερον ἔθνος τὴν πάτριον γλῶσσαν πρὸς ἄλλοις ἀναπαινωμένοις ἀγαθοῖς.

Περ. Ν. Στ.

## ΠΕΡΙ ΨΑΛΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΨΑΛΜΩΝ ΔΑΒΙΔ.

Ψαλτήριον κυρίως ὄργανον εἰδὸς ἐστὶ μουσικοῦ, Ναῦλα παρ' Ἑβραίους ὀνομαζόμενον. Εἴρηται δὲ ἐκ τοῦ ψάλλειν καὶ ἐκ τοῦ εὐχεσθαι, τὸ Εὐκτήριον μετηγέχθη δὲ ἡ κλήσις καὶ εἰς τὴν βίβλον τῶν ψαλμῶν, ἐκ τοῦ τοὺς ψαλμοὺς τηρεῖν αὐτήν. Πάντες δὲ οἱ ψαλμοὶ ποιήματα Δαβίδ. Ἀλλὰ τινὲς αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Κορέ, καὶ τῷ Ἀσάφ ἑτέροι, καὶ ἄλλοι ἄλλοις ἐκδίδονται πρὸς ψαλτῶδῃσιν.

Ἐξελέξατο γὰρ ὁ Δαβὶδ ἄνδρας τινὰς ἐκ φυλῆς Λευὶ καὶ ἀπεκλήρωσεν αὐτοὺς εἰς τὸ ὑμνεῖν τὸν Θεὸν ἐν διαφόροις ὄργανοις μουσικοῖς. Τούτων χοράρχας καὶ ἀρχιδούς κατεστήσατο τοὺς υἱοὺς Κορέ, τὸν Ἀσάφ, τὸν Ἰδοθὺμ καὶ λοιποὺς. Ἐν συμφωνίᾳ οὖν ἐψαλτῶδον ἅπαντες ὁμοῦ τοὺς ψαλμοὺς, προεξάρχοντος τοῦ Δαβίδ· ὅτε δὲ τινι χοράρχῃ ψαλμὸς τις ἐξεδίδετο πρὸς ψαλτῶδῃσιν, προεξήρχεν ἐκεῖνος, τοῦ Δαβίδ εἰκονίζων τὸ πρόσωπον· ὅθεν ἐν τισι ψαλμοῖς ἐπιγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν χοραρχῶν, ὅτε ἐξεδίδοντο οἱ τοιοῦτοι ψαλμοί, καὶ οἱ προεξήρχον ἐν τῇ ψαλτῶδῃσι τότε, καὶ τὸν τόπον ἐτήρουν Δαβίδ, ὥσπερ τὸ τοῦ Δαβίδ ὄνομα μόνον ἐκφέρεται, κατὰ τὰς ἐπιγραφὰς ἐκείνων δὲ τῶν ψαλμῶν οὓς αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ Δαβὶδ ὡς ἀρχιδὸς ἐψαλτῶδῃσε. Τινὲς δὲ τῶν ψαλμῶν εἰσιν ἀνεπίγραφοι, ὅτι οὐκ εἰς ὄνομα ἑνὸς ἔθνους ἕκαστος τῶν τοιούτων λέγεται. Τινὲς δὲ ἀνώνυμοι, διότι εἰς τὸν Κύριον εἴρηται· ἄλλοι δὲ Ἀλληλουῖα φέρουσι τὸ ἐπίγραμμα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ὕμνους καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν, τὸ γὰρ Ἀλληλουῖα «αἰνεῖτε τὸν ὄντα, ἐστὶ μεθερμηνευόμενον».<sup>1</sup>

Ψαλτήριον μὲν οὖν ἡ βίβλος λέγεται τῶν ψαλμῶν· ψαλμὸς δὲ αὐτὸς τε τὸ ποίημα καὶ τὸ μέλος αὐτοῦ· ψαλμῶδός ὁ ποιητὴς τούτων, ψαλτῶδός δὲ ὁ ψάλλων τοῦτο μουσικός, ψαλτὸς δὲ ὁ ᾄδόμενος Θεός. Τὸ δὲ διάψαλμα, ἢ μεταβολὴν τινα ἄγειν σημαίνει νοήματος, ἢ μέλους ἐναλλαγὴν, ἢ ἀναβολὴν τινα τοῦ κρούσματος, ἢ μᾶλλον ἀσχολίαν τινα τοῦ ψαλμῶδου. Τινὲς ἀντὶ τοῦ διαψάλματος, τὸ ἀεὶ γράφουσιν ἐν τούτοις τοῖς διαλείμμασιν, ὥς ἂν ἐντεῦθεν δηλώσωσιν ἀδιάλειπτον εἶναι τοῦ Παναγίου Πνεύματος τὴν ἐπίπνοιαν, καὶ ὁ λόγος ἐν διαλείμμασιν ἢ ἀπασχολουμένου τοῦ ψαλμῶδου πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος καινοτέραν ὑπήχῃσιν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν τὸ διάψαλμα οὐδὲν ἑτερον σημαίνει ἢ διαλείμμα ψαλμῶδίας.

Δι' εἰδήσιν οὖν πάλαι ποτὲ πρὸς λεπτομέρειαν παρρησιουνοῦντο καὶ τὰ τοιαῦτα. Διηνένοχε δὲ ψαλμὸς καὶ ᾠδὴ· καὶ ψαλμὸς μὲν κυρίως ἐστίν, ὁ μετὰ τοῦ Ὀργανικοῦ ψαλτηρίου ἐμμελῶς ἐκφωνούμενος, ᾠδὴ δὲ, φωνὴ μουσικὴ ἐναρμόνιος, μόνῃ ᾄδόμενῃ τῷ στόματι. Λέγε-

1. Ἀνάγνωθι Ἑκκλ. Ἀλφθεικὸν παρ. ἑτ. Β' τεῦχος α' — 6' Σελ. 25.